

Wat is de invloed van zorgervaring op percepties van zorgverantwoordelijkheid en hervorming?

Fryslân staat voor een vergrijzing van de bevolking: het aandeel ouderen in de totale bevolking stijgt. Hoewel de levensverwachting nationaal toeneemt en we gemiddeld langer leven, genieten we niet noodzakelijkerwijs van een betere gezondheid in onze latere jaren. Gemiddeld krijgen we op jongere leeftijd te maken met chronische ziekten. Dit leidt tot een situatie waarin we ouder worden, maar meer jaren met een chronische ziekte doorbrengen. Dit fenomeen, bekend als de uitbreiding van morbiditeit, verhoogt de vraag naar zorg aanzienlijk.

Het toenemende aantal zorgvragen leidt echter niet automatisch tot een zorgcrisis. Als er voldoende formele en informele zorgverleners zijn, kan aan deze vraag worden voldaan. Helaas is dit niet het geval. Demografische gegevens tonen een dalende beroepsbevolking in Fryslân, wat resulteert in minder beschikbare werknemers in de formele zorg. Bovendien neemt ook het aantal potentiële mantelzorgers af. Een zorgcrisis ontstaat wanneer de vraag naar zorg het aanbod overtreft, wat zonder tijdige interventie kan leiden tot een ernstige verslechtering van de kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg.

De nationale overheid erkent de urgentie en heeft nieuwe overeenkomsten en programma's geïntroduceerd om deze trend te keren. Een belangrijke verandering hierin is het inzetten op mantelzorg en langer thuis wonen. Echter, deze programma's zijn grotendeels ontwikkeld zonder directe betrokkenheid van de bevolking. Deze studie, met een participatieve aanpak en betrokkenheid van inwoners met zorgervaring, onderzoekt wat de percepties van inwoners zijn op zorgverantwoordelijkheid en hervorming, en of er een verschil is met inwoners die zorg ontvangen en/of zorggeven. De resultaten van dit onderzoek zullen waardevolle inzichten bieden voor beleidsmakers en zorgprofessionals, en bijdragen aan de ontwikkeling van zorgsystemen die beter aansluiten bij de ervaringen en behoeften van de bevolking.

Participatieve aanpak

Een belangrijk kenmerk van onze studie is de participatieve aard. Acht inwoners met zorgervaring betrokken hebben als medeonderzoekers, samen met een onderzoeker van het planbureau, het onderzoek opgezet en uitgevoerd. Deze individuen, die momenteel informele zorg verlenen en/of leven met chronische ziekten, hebben actief deelgenomen aan alle fasen van het onderzoeksproces. Ze hielpen bij het bepalen van de onderzoeksvraag, het ontwerpen van de enquête en het interpreteren van de gegevens. Deze aanpak zorgt ervoor dat het onderzoek goed aansluit op de regionale context en het versterkt de stemmen van degenen die direct worden beïnvloed door zorgbeleid. Door deze ervaringsdeskundigen te betrekken, putten we uit waardevolle ervaringskennis die vaak over het hoofd wordt gezien in traditioneel onderzoek.

Voor deze studie maken we gebruik van Panel Fryslân, een representatief panel van 8.000 Friese inwoners. In februari 2024 hebben 3.257 panelleden de enquête ingevuld. [Meer informatie over Panel Fryslân kunt u lezen op onze website.](#)

Hoofdvraag en Hypotheses

De centrale vraag van onze studie is: "Hoe beïnvloedt ervaring met de zorg de perceptie van zorgverantwoordelijkheid en hervorming?" We veronderstellen dat individuen met directe ervaring in het verlenen of ontvangen van zorg andere percepties hebben vergeleken met degenen zonder dergelijke ervaring.

Factoren

Voor deze studie kijken we naar vier factoren die zorgverantwoordelijkheid en hervorming weergeven

- / Percepties van informele zorg: Gemeten met behulp van uitspraken over de bereidheid en het vermogen om anderen te helpen.
- / Verantwoordelijkheid van de staat voor zorg: Beoordeeld door middel van vragen over voorkeuren voor overheidsbetrokkenheid.
- / Bereidheid om voor zorg te betalen: Geëvalueerd door vragen over financiële voorkeuren met betrekking tot zorgpremies en eigen risico.
- / Oriëntatie op zorg hervorming: Gemeten door uitspraken die de tevredenheid met het huidige systeem en de noodzaak van veranderingen weerspiegelen.

Analyses

In deze studie wordt gebruik gemaakt van lineaire regressieanalyses om de impact van zorgervaring op de afhankelijke variabelen te onderzoeken, waarbij we rekening houden met andere belangrijke factoren zoals inkomen, leeftijd en opleidingsniveau. Lineaire regressieanalyse is een manier om te onderzoeken hoe twee dingen met elkaar samenhangen. Hiermee kan het verband tussen de factoren “ervaring met zorg” en “perceptie op zorgverantwoordelijkheid en hervorming” worden onderzocht.

Om zeker te weten dat onze resultaten kloppen, gaan we extra controles doen. We zullen kijken wat er gebeurt als we bepaalde belangrijke gevallen weglaten of als we de belangrijkste dingen op een andere manier bekijken. Daarna doen we nog extra testjes om ervoor te zorgen dat alles eerlijk is en dat we niet per ongeluk verkeerde conclusies trekken als we meerdere dingen tegelijk bekijken.

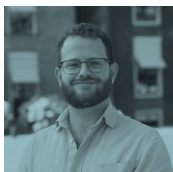
Sociale en wetenschappelijke relevantie

Deze studie behandelt het de dringende kwestie van hoe zorg hervormingen worden waargenomen door verschillende segmenten van de bevolking, met name degenen die direct betrokken zijn bij zorgverlening of zorgontvangst. Door deze percepties te begrijpen, kunnen beleidsmakers effectievere en meer acceptabele zorgbeleidsmaatregelen ontwerpen die beter aansluiten bij de behoeften en ervaringen van het publiek.

Voor de wetenschap dit onderzoek bij aan de kennis over zorgpercepties en hervormingen, met behulp van een participatieve aanpak die de kloof tussen academisch onderzoek en de realiteit van alledag overbrugt. De betrokkenheid van ervaringsdeskundigen zorgt ervoor dat de bevindingen zijn geworteld in praktische, geleefde realiteiten, wat de betrouwbaarheid en impact van de studie vergroot.

In het najaar van 2024 zal het eerste onderdeel met beschrijvende resultaten van het onderzoek worden afgerond, het tweede onderdeel met diepgaande analyses en resultaten zal pas begin 2025 afgerond worden. Schrijf je in op de nieuwsbrief en/of volg de LinkedIn-pagina van Planbureau Fryslân om op de hoogte te worden gehouden.

Meer weten?

Neem contact op met [onderzoeker Jesse David Marinus](#)

Naast zijn functie als onderzoeker is Jesse David verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen als PhD student. Bij de Campus Fryslân onderzoekt hij een participatieve aanpak van regionale zorgsystemen voor een toekomstbestendige ouderenzorg in Fryslân.